

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Table with subscription rates: Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Szellemi művelődés.

Meglehet sokan, kik a fönti címet elolvassák, valami nagyhangú, ékes szavakban, szövegrészekben bővelkedő, sallangos czikket várnak.

De hát kegyes engedelmeikkel kedves olvasóim, most az egyszer legyen szabad megcsalni önök várakozó figyelmét, félretelve a költői tollat, felolteni a próza — illetve értekezés — író egyszerű, s elmondani egyszerű, bombasztikus kifejezések nélküli nyelven, vajjon van-e közvetett vagy közvetlen szellemi haszna a téli időszaknak, mily összefüggése van annak szellemi művelődésünkkel, egyáltalán van-e valami munkakör, melyre úgy szólván maga a tél szorít?

Igen, van, az önképzés, szellemi önképzés, ez lehet aztán vagy élő szóbeli, társas összejövetelek, családi, baráti körökben társalgás, eszmecsere vagy hasznos művek olvasása által; erre szolgálnak városokban a kaszinók, faluhelyeken az olvasókör.

Meg kell e helyen előlegesen is jegyezmem, hogy én itt nem annyira a felső, mint a közép s még inkább az alsó néposztály érdekében beszélek.

Amannak t. i. a felső osztálynak, valamint több alkalma van az önművelődésre az idő bármily szakában, ugy társadalmi állásánál fogva ez kötelessége is; — no természetesen nem érve ide ama szerencsétlen flótásokat, iskolát alig végzett henczegő férfiakat, kiknek összes tudományuk a ló, pipa, kártya, kopó

ismereteig terjed, s kiket ez teljesen ki is elégít, mert hiába nálunk ilyenek is számosan vannak.

Aldott föld ez a Magyarország, meg nő itt még a bolond gomba is javában, tenyész a galagonya, számár tövis. — Tisztelet a kivételeknek.

Mondom nem a felső, hanem igenis a közép, még inkább az alsó néposztály érdekében beszélek. Ez az alsó, ez a tulajdonképeni néposztály teljesen ki lenne zárva a szellemi művelődés teréből; a műveltség oly fényes terem lenne, mely csak a lakirozott csattos cipőnek volna tárva, s az egyszerű boeskor előtt zárva maradna mindig és mindig?

Nem és százszor nem! Nagyon, igen nagyon hibázna, ki talán elég vakmerő volna, persze csupa nyelvszót elmondani, azt állítani, hogy a földműves osztálynak nem való könyv a kezébe, olt a kasza, kapa.

Gyönyörű okoskodás, pompás fejtegetésre állított logika. Ha így, ekként gondolkoznánk mindnyájan, ha elfogadnók mindazon nyakban szakadt okoskodásokat, mikkel a nép szellemi művelődésének ellenei, szavuknak érvényt, hitellességet szerezni erőlködnek, bizony, bizony legkönnyebb móddal visszahoznók a sötét középkort minden ferdeségei, bünei iszonyúságaival, s arra tennők a népet a mi volt, rabszolgává; szabadság, népjog, népfenség, óriásilag eltörpült üres phrázisokká válnának, melylyel önnön magunkat vernők arcúl.

Szükség van hát, sőt erkölcsi kötelesség a földműves osztálynak is szellemi művelése, szükséges s következményeiben hasznos, hogy midőn a zord időszak végét veti a külső, a mezei munkának, bent a zárt falak között társas összejövetelek, hasznos művek olvasása által művelje magát szellemileg a nép, így leend ama magasabb cél elérve.

Ez okból pártolom én, s pártolni kell velem együtt minden józan gondolkodó embernek a falusi társas körök, egyletek eszméjét, s a hol az eszme testet öltött már, a hol így egyletek létesültek, annak virágzását kell előmozdítani.

Épen azért, mert a mennyire erkölcsi kötelesség a haza, emberiség, társadalom irányában, a nép szellemi művelődése, végkövetkezményeiben annyira hasznos is.

Haza, emberiség, társadalom, mily nagyszerű fogalmak. — Ezt a hazát, ezt az emberiséget, ezt a társadalmat, melyet egyedek alkotnak, fenntartani állásában, virágzóbbá tenni, nem erkölcsi kötelessége-e mindnyájunknak?

De vajjon mivel erősítjük, mivel szilárdítjuk azt? azzal-e, ha annak legfőbb alkotó elemét, a munkás népet, a földműves osztályt magára hagyva, telen nézzük, mint csenevészded el szellemi tekintetben?

Nincs meggondolatlanabb, észszerűlenebb felfogás, mint az, hogy a könyvet, olvasást szerető szellemi dolgokkal is

foglalkozó emberből, soha sem lehet jó gazda ember.

Nem szabad nekünk tétlenül elnézni, hogy az alrendű, földműveléssel foglalkozó nép, szellemi képzés nélkül maradjon; s ennek következtében egy okos, értelmes, földművelő osztály helyett, nyers, durva, az anyagosság vastag békőiba veri tömeg alakuljon körülöttünk.

Szükséges tehát, s következményeiben hasznos a nép szellemi művelődése; a szabadság, alkotmányosság, szent, fenéges tekintetből, és minthogy amaz emennek legfőbb rugója, a szabadság vágy megvan, meg kell, hogy legyen mindnyájunk kebelében.

De kérdem, oly nép, mely szüntelen csak arra gondol, a mi a testre, az anyagosságra tartozik, lehet-e szabadságra, önállóságra vágyó, megérdemlé-e, hogy független legyen, hogy társadalmi szervezete az alkotmányosságnak csak látszatával is bírjon?

„Ha a szabadság nem mindenekelőtt életszokás és szívbeli szükség minden polgárnál, akkor a legtokéletesebb és legszabadabb alkotmány sem egyéb veszélyes agyremény”, mondja igen helyesen Labulay az „Egyesült államok története” című művében.

Ime ezért szükséges a népnevelés, a szellemi művelődés.

Csak művelt nép lehet szabad és független, csak ez alkothat józan, okos alsó osztályt, mely nem lesz lánczot csőr-

TÁRCSA.

Társas dalok.

I. Édes hazám!...

Édes hazám! rád köszöntöm E pohárt, Rád köszöntve égő tüze Meg nem árt. Rád köszöntöm, mert e földön, Bármí széles, bármí nagy, A legedőbb bornak anyja, Aldott anyja csak te vagy! Volnék hajós, rózsaszínű Vitorlám A szelekek szárnyaira Bontanám, Bejárnam és fölköszöntném Széles e nagy világot, Melyet Isten, hazám! a te Tízboroddal megáldott!

II. Mig rózsá nyílik...*)

Mig rózsá nyílik a mezőn Mig lesz borág a hegytetőn, Mig zengve lejt a bércei ér, S a fecske vissza-visszatér. A mig a vágy bolyongni von Erdőborított útakon; Mig oszónas éjnek idején Csillag ragyog az ég ivén. Mig lesz a szívben szerelem, Hó langu édes gyötrelém. Mig lesz, ki nekünk jó anyánk, S egy hant a földből, mely hazánk. Mig él s toliú az ember-ár, Mely bünt s érenyt világra tár; Mig felhő zengi szózatát És egy hívó Istent imád. Lesz költő, a ki zengni fog, Kit lángra gyulva halljatos; S dalán öröm, vagy bánat ér: Övé a hir és a babér!

III. Hej! ölelő...

Hej! ölelő két karom, De messze vagy galambom! Tiszán túl, Dunán túl, Még a tengeren**) is túl! Hej! ha volnék kis madár, A ki szabad szárnyon jár, Tiszán túl, Dunán túl, Még a tengeren is túl! Hozzad szállnék galambom, Megnyugodnám karodon, Tiszán túl, Dunán túl, Még a tengeren is túl!

*) Dallam Seyler Károlytól. **) Itt a magyar tenger, a Balaton értendő.

Olyan boldog, a mint én, Nem vón' a föld kerekén Akár Tiszán, Dunán túl, Akár a tengeren túl! Erdői Dániel.

A női kézimunka.

A női kézimunka ősrégi eredetéről több régi koru író feljegyzéseiből győződhetünk meg, a kik szerint már Homér korában nagyban űzték a nők a színes szönyegek, tarka-barka szövegek és himzések készítését, a melyek utját egyengettek a későbbi festészetnek.

Hogy e tökély mely fokára vitték már e téren a legrégibb korban is, mutatja Aristotelesnek Alkhistenes azon diszköpenyéről írt elbeszélése, melyet egy sybarita készített, s amely egy nagy ünnepegyesség alkalmával mindenkit bámulatra ragadott. E köpeny 15 rőf szélességű s alapszínében purpur-vörös volt. — Előlről tetőtől talpig művészi himzésekkel, melyek a legkülönbözőbb állatokat ábrázolták.

Első részén egy egész város és a szelein számtalan perzsa alak volt himzeve különböző állásban és még különbözőbb jelmezekben. A közepe az olympust ábrázolta s abban az isteneket teljes méltóságukban. Az első helyet Jupiter és Junó foglalták el, a többiek sorban következtek rangjuk szerint. A köpeny két sarka Sybaris város élethű tájképe s a köpeny tulajdonosának Alkhistenesnek fejképe tünnette elő. A későbbi időkben e remekmű a surakunai zsarnok Dionysos kezébe került, a ki azt 120 talenteért körülbelül 120 ezer tallérért eladta a karthagoiaknak.

A himzés művésze az időtájjában kétségkívül fénykorát élte. Leggyakrabban az ugynevezett sima öltést használták, mást valószínűleg még alig ismerték. A himzéshez fántermő, még mai napig is ismeretlen selyemféle szálakat használtak. Ezt is régi írók feljegyzéseiből tudjuk s annál valószínűbbnek tünik fel előttünk, mert azt az igazí selymet, melyet a perzsák még Róma előtt selyemnek ismertek, a szó szoros értelmében aranyban főttek meg, hogy annál értékesebb és tartósabb legyen.

Ezután évszázadokig nem igen foglalkoztak az emberek himzéssel, ugy látszik, hogy egészen kiment a divatból. A büszke római nők idejében még divott ugyan, ezek rabszolgáikkal himzettették ki öltönydarabjaikat, de azután pangásnak indult a himzés művésze mindaddig, míg Italia bájos egén fel nem tüntek a kolostorok rémes tornyai.

Csak a népvándorlás után, s ekkor is valószínűleg a Rómába átvándorolt görög nők kezdeményezése folytán találkozunk ismét jámbor apácákkal, a kik ismét hozzáláltak a himzés művészetének fejlesztéséhez, habár korántsem voltak azt képesek a tökély oly

fokára emelni, a midőn az évszázadokkal azelőtt már állott! Drága templomi ruhákat himzettek arannyal, ezüsttel, gyöngyökkel s drágakövekkel lelkészek számára, vagy kemény ünnepi köntösöket az üdvözítő anyjának szobrara legnagyoobbrészt byzanti izlés után, a mely köztétől fogva karöltve járt a himzés művészetével.

E kemény s legkevésbé sem művészi kivitelű fali képek és szobordisztések azonban csakhamar háttérbe szorultak, mikor az új iskola követőkre talált, a mit élénken bizonyítanak a mailandi székesegyházban még mai napság is gondosan őrzött egyházi öltözetek, a melyekről első Napoleón letépette ugyan a drágaságokat, de különben teljes épségükben tüntetik fel az akkori kor és iskola izlését, a himzés művészetének akkori fejlettségét.

Ez új iskola megalapítója Pelegrini Ludovica asszony volt. Nem tartozott az apácák közé, csak egy istenfelő férjes asszony volt, a kinek a 15-ik században a himzés művészetében ép ugy voltak követői mint Rubensnek vagy bármely művészet genialis terjesztőjének. Ezek segélyével készítette azon remekműveket, melyek még ma is diszére válnak a kincsekben és régiségekben oly gazdag mailandi székesegyházban. Szegény asszony, aki valóban úttörő, és pedig a legszebb sikerrel működő úttörő volt e téren, hivatásának lett áldozata, addig dolgozott éjjel-nappal, míg mind a két szemét elveszítette.

A hercegnők s a legelőkelőbb asszonyok sem tartották a középkorban méltóságukon alólinak a czérnát és a pamutot sajátkezűleg megfesteni, hogy azokból férjjeik és testvéreik számára himzőmunkát készítsenek, mert a selyem akkoriban még igen ritka és szerfelett drága portéka volt. Zivatáros, háborús időkben minden nagy úr felesége és leányai puskatökök és zászlók himzésével volt elfoglalva, melyeknek elmés és buzditó feliratait üres órákban maguk szerkesztették.

A kelet háremében kultiválták különös elöszereettel és szorgalommal a himzés művészetét. A mexikói nők a középkorban már híresek voltak művészi himzéseikről. A hűség és a pompa utáni vágy kezdetül fogva már a legvadabb természetekben is megérelészt az a gondolatot, hogy jó dolog volna ruházataikat himzéssel feldiszníteni. A déli tenger mentén lakók tollakon, kívül még valami növényfélélt használtak fel himzőszerül, míg más vad népek megszártított galyakat s különböző állati bőrből készített pántokat használtak fel himzési anyagul. A kirgizok, samojedek és kamsadelek nejei és leányai hal s állatbőrrel himzettek, minek himzési anyagul való előállítás is rendkívül fáradságos munka volt már. Tú helyett csak a halcsontot használták.

Nálunk civilizált népeknél a himzés művésze a renaissance-kor óta jött ismét divatba. Akkor vette fel azt a jellegét, a melyet mag is megőrzött, a szókratató kézi munka jellegét. Az asszonyok hűsága csakhamar ismét a régi tökélyre emelte e művészetet.

Misemondó ruhák s a keresztetek számára szánt zászlók helyett most már a fehéreműt, keztyűt, kendőt, legyezőt és cipőt kezdtek el himzéssel díszíteni, s azóta mindent kibimeztek, a minek értéket, becsét tulajdonítottak. E nagy elterjedése és kultiválása mellett sem virágzott azonban ez időtájt a himzés művésze annyira, mint a régi időkben. A bibliából vett jelenetek, a mythologiai alakok, szentek és nagyszabású tájképek helyett virágokat, pillangókat, bogarakat, szerelmes verseket és papagájokat himzettek legnagyobbreszt hölgyeink, ami magában véve szép dolog volt ugyan, de korántsem oly megkapó, mint a régiek productumai.

Végre ezt is megunták, megint komolyabb, nagyoobszabású műveket akartak produkálni e téren is, de a valódi művészet már akkor annyira aláhanyallott, hogy annak újbéli felvirágoztatásához már nem volt elég akarat, mert hiányzott a tehetség. Ekkor kezdtek divatba hozni azt az eljárást, a mi ma is divatban van, hogy sötét alapra lerajzolták a kihimezendő mintát, s e sötét, mai nap már lukacsos alapon himzettek a gyöngéd női kezek, ezen végeztek azt a munkát, amit évszázadokkal azelőtt már szemérmertek után dolgoztak ki, még pedig valódi művészettel öseink. Ez óta vált a himzés művésze egyszerű mechanikai munkává, unalomzúdó foglalatossá, amely mellett kényelmesen el lehet fecsegnie az időt.

Olyan remek műveket, a minő például Alkhistenes palástja volt, nem is fognak többé sohasem produkálni hölgyeink, de még olyan művészi kivitelű felirásokat sem, a minőket Mária-Terézia himzett leányaival — az e fajta fáradságos munkát mai napság a professionatus himzőnőkre bízzák, ha ugyan eszébe jutna valakinek mai napság ilyest készíteni.

Mai napság hölgyeink sokkal hasznosabb (?) időtöltéssel foglalkoznak, főznek (?) sütnék (?), varrnak (?), jótékony ülésekbe (?) járnak, egyszerűbban jobban megfelelnek hivatásuknak, semhogy ilyen pusztán művészi foglalkozással töltsek el idejüket, — ezt a civilizáció, az emancipatio, a férjek akarata hozta divatba, s így bizonyára sokkal jobb, hasznosabb és üdvösebb időtöltés, mint a himzőráma mellett oda haza ülni és — unatkozni.

gelő, s korbács ütésre mozduló nyers tömeg. Mely a legkisebb nyomásnak is engedve, mások által könnyen engedi meghódítani magát, melyről igen jellemzőleg mondja báró Eötvös: „Oly nép, mely önmagáról elfeledkezve, másokba beleolvadni képes, soha az emberi társaság hasznos tagjává nem válhatik, hasonló azon növényekhez, melyeket a forró égaljőserdeiben találunk, melyek a szomszéd fát körül fogva midőn az indáikkal sötét lombját látszólag dusabbá teszik, annak csak életerejét szívják fel, hogy vele együtt porba süllyedjenek.“

Ismétlem, neveljük hát a népet, nyujtsunk annak módot szellemi képződésre, mert ezzel megőrizzük őt attól, hogy egykor idegen, erősebb nép által, mint durva, nyers tömeg consummáltassék, gátot vessünk egyszersmind korunk sötét ördöge, a romboló corruptiónak.

Nagy-Beeskerek rendezett tanácsú város képviselő testületének 1880. évi január 26-án és folytatólag tartott közgyűléséből.

(Vége.)

Dr. Kollarich Mihály betérjesztijelentését a városi rendőrlégénység számára készített lábbelik felülvizsgálata végett. — Miután a lábbelik a mintának megfelelőleg elkészítve, azok elfogadtatnak és a vállalkozónak díja kiutaltatvánnyoztatott.

Olvastatták Lutsch József volt mohácsi lakos kérvénye Nagy-Beeskerek város kötelekbe való felvétel iránt. — Az erkölcsi bizonylat utólagos bemutatása mellett a város kötelekbe felvételét.

Naszke Károly városi gazda jelenti, hogy a gymnasiumi templom tornyán létezett redőnyök fel nem találtak. — Tudomásul vétetett.

Olvastatták a községi tanítók kérvénye, melyben egy segélyért esedeznek. — Visszatartott az iskolaszéknek a segélyre szorultak bejelentése végett.

Tárgyaltatták a kiküldött bizottság jelentése, mely szerint a felállítani tervezett honvéd lakotanya a Nagy-féle házhelyen, mely a német iskolai épülettel és házhellyel megtöltendő volna, felállítassék, és a német negyedbeli iskola az ugynevezett Naszke-féle házba átszállítandó lenne. — A közgyűlés az indítványt elfogadja és a szükségesek megtételével a már kiküldött bizottságot megbizzza.

Tárgyaltatták Dr. Grandjean József városi ügyészünk jelentése, Schwarz Jakab kövezeti és vásári vámbérlő által beadott előterjesztésére. — Az állandó választmány véleménye elfogadtatott, mely szerint a vámbérlő köteles a helypénzt az országos vásároknak alkalmával csak a vásártéren szedni.

Olvastatták Kulifay Lajos polgármesternek hivatalos jelentése és indítványa, a vásári vámbérlő ellen a díjak beszedése tárgyában emelt panaszok, és egy új kövezeti tarifa kidolgozása iránt. — Polgármesternek jelentése, a vámbérlő ellen emelt panaszok tárgyában tudomásul vétetett, a tarifa kidolgozása végett pedig Pollák Armin elnökle alatt egy 6 tagból álló bizottság küldetik ki.

Tárgyaltatták Kuss Gyula városi mérnök 1879. évről szóló számlató jelentése a teljesített mérnöki hivatalos munkák felett, egyúttal remunerációért esedezik. — A számlató jelentés tudomásul vétetik, és a remuneráció iránti kérvényének hely nem adatott.

Olvastatták Kuss Gyula városi mérnöknek kérvénye, melyben fizetésének felemelését kéri. — Kérvényével elutasított.

Tárgyaltatták a városi tanács által szerkesztett és előterjesztett építési és szepészeti szabályrendelet. — A közgyűlés fenti szabályrendeletet en bloc elfogadja és a megyének jóváhagyás végett bemutatni rendeli.

Olvastatták Nikolits Glisa és Schuch Miklós hivatalosok kérvénye pénzsegély kiutaltatásáért.

Tekintettel az iszonyú drágaságra és az előhozott okokra mindegyik részére 25 ft utalványoztatott ki.

Tárgyaltatták a két fahid helyreállítására vonatkozó árlejtési jegyzőkönyvek, melyek szerint Schaffer David helyi fakereskedő legutányosabban vállalkozott, a kikiáltási áru vett 1966 frt 4 kr. összeg 22% leengedése mellett. — Az árlejtés eredménye elfogadtatott és jóváhagyott azzal, hogy a

munka azonnal foganatba veendő és ennek ellenőrzése végett Nédits János rendőrkapitányunk elnökle alatt egy bizottság küldetik ki.

Tárgyaltatták a piaci és forgalmi szabályrendelet tervezete. — Érdemes tárgyalás előtt közzététel és a képviselőkkeli közlés végett a városi tanácsnak kiadattak.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Mencer Mihály, Plechl Antal, Gerner Ferencz, Stagschmidt Pál és Dr. Kollarich Mihály képviselő urak küldettek ki.

Az 1879. évről szóló polgármesteri számlató jelentés.

(Folytatás.)

II. Tanintézetek.

Ujjonan és a kor követelményeinek megfelelőleg berendezett városi főgymnasiumunk, taneszközökkel és muzeumi szerekkel az elmúlt évben is gazdagodván, ma minden igényeket kielégíthet.

Elemi iskoláink, eltekintve az iskolai helyiségek elégtelenségétől és a czélnak meg nem felelő voltától, szinte a kor színvonalán állanak.

Mindkét foku és irányu tanintézetek virágzásáról és haladásáról kellő tanubizonyosságot tesznek az elmúlt iskolai évben ugy a főgymnasiumi igazgatóság, mint szinte a községi elemi iskolák igazgatósága részéről nyomtatásban megjelent s tanintézetek viszonyait kellőképen ismertető „értesítő.“

Sajnálattal kell itt újra felemlítenem, hogy az évek óta eszmecsere tárgyát képező kereskedelmi és ipar iskola maig sem volt még életbe léptethető.

III. Az adóügy kezelése.

Az 1879. évben Nagy-Beeskerek városa közönségére, a helybeli kincstári uradalom adóit bele nem számítva, kivétel volt és pedig:

a) Földadó címén	frt 40890.16
b) Házberadó	20915.96
c) Házosztályadó	9508.80
d) I. és II. osztályu kereseti adó	18970.25
e) III. osztályu kereseti adó	27931.61
f) IV. osztályu kereseti adó	1584.—
g) Tőkekamat adó	8427.32
h) Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója	4164.70
D) Általános jövedelmi pótdadó	22548.60
k) Fényüzési adó	430.—
l) Fegyveradó	178.—

Összesen frt 155549.54
Mely összeg az 1878. évi o. é. 151731 frt 84 kr. adó összeghez viszonyítva o. é. 3817 frt 70 krnyi több adókielvetést tüntet elő.

Az 1879. évben az egyenes adók, mint szinte egyéb kincstári kötelesek címén a városi adóközegek által behajtatott és a helybeli m. kir. adóhivatal pénztárába az év folyamán minden hiány nélkül beszállított:

a) Egyenes állami adók címén	frt 149071.19
b) 6% késedelmi kamatok	3355.76
c) Kereskedelmi és iparkamaraik illeték címén	326.20
d) Közvetlen illetékek címén	22038.85
e) Késedelmi kamatok címén	1021.03
f) Fényüzési adó címén	275.—
g) Késedelmi kamat	—30
h) Inség kölcsön	427.27
i) Kamat	207.25

Összesen frt 176722.85
Mely eredmény viszonyítva az 1878. évben befolyt o. é. 177559 frt 56 krhoz o. é. 836 frt 71 krnyi csökkenést tüntet elő, de mindazon által kielégítőnek tekinthető már csak azon körülményenl fogva is, miután városunkban a múlt évi kukoricatermés nagyon silány volt, pedig ez képezi a földműveléssel foglalkozó közönségnek egyik főbb jövedelmi forrását, de meg mert a város forgalma a megye egy részében uralgó inség folytán csökkent.

IV. A városi tanács kezelése alatt levő pénztárak bevételei és kiadásai az 1879. évben.

a) A városi közjöveldmi pénztár:

Pénztári maradvány	frt 6355.01
Az 1879. évi bevételek	97171.04
Összesen	frt 103526.05
Az 1879. évi kiadások tettek	96565.09
Pénztári maradvány az 1879. év végével	frt 6960.96

A fenti 1879. évi bevételekből befolyt:

1. Községi adó címén a helybeli kincstári uradalomtól 1876., 1877., 1878. és 1879. évekre	frt 23337.31
2. Ugyancsak községi adó címén a városi polgárságtól	47601.63
3. Vghajtási illetékek címén	1413.12
4. Vágóhídi díjak címén	1510.80
5. Kataszteri bevételek címén	79.81
6. Cselédtudakozóidíjak címén	387.—
7. Előfogati illetékek címén	3066.26
8. Különféle bevételek címén	19775.11

Összesen frt 97171.04
A vágóhídnak 1879. évi 1510 frt 80 kr. bevételeihez hozzá számítva az 1876., 1877. és 1878. évi bevételeit is 4600 frt 60 krnal, a négy évi bevétel tesz 6111 frt 40 kr., s ekként a 9346 frt 64 krnyi építési költségekből még fedeztellen 3235 frt 24 kr.

Itt van helyén fölemlíteni azon örvendest ténykörülményt is, hogy a helybeli kincstári uradalom az ellene intézett közigazgatási erélyes végrehajtás folytán s a nagym. kir. pénzügyminisiterium intézkedése alapján nemcsak az 1879. évi, hanem az 1876., 1877. és 1878. évi községi és 5%-os iskolai adóbeli tartozását is teljesen törlesztette, a mi a városi közjöveldmi pénztár azon kellemes helyzetbe hozta, hogy minden kötelezettségeinek meg tudott felelni, s a mi nélkül a pénztár kellemetlen pénzkrisisnek lett volna kitéve már augusztus hó elején is.

b) A városi kórházi pénztár.
A kórházi alap vagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok szerint frt 45950.32
Az 1878. év végével pénztári maradvány frt 894.19
Az 1879. évi bevétel frt 5882.04
Összesen frt 6776.23
1879. évi kiadás frt 6776.23
Pénztári maradvány 1879. év végével —

c) A városi szegény alap pénztára.
Alap vagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok szerint frt 45950.32
Az 1878. év végével pénztári maradvány frt 894.19
Az 1879. évi bevétel frt 5882.04
Összesen frt 6776.23
1879. évi kiadás frt 6776.23
Pénztári maradvány 1879. év végével —

d) Az algyimnasiumi pénztár.
Az algyimnasiumi alap vagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 55500.98
Az 1878. év végével pénztári maradvány —
Az 1879. évi bevételek frt 16459.15
Az 1879. évi kiadások frt 16459.15
Pénztári maradvány 1879. év végével —

e) A katona beszállásolási alap pénztára.
Alapvagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 55500.98
Az 1878. év végével pénztári maradvány —
Az 1879. évi bevételek frt 16459.15
Az 1879. évi kiadások frt 16459.15
Pénztári maradvány 1879. év végével —

f) A vár. árvapénztár évi forgalma.
Pénztári maradvány 1878. végén frt 9427.78
1879. évi bevétel frt 47163.14
Összesen frt 56590.92
1879. évi kiadás frt 49938.91
1879. év végével pénzt. maradv. frt 6652.01
A városi árvaszék kezelése alatt vagyonskövényből szóló s egyéb ide vonatkozó hivatalos kimutatások külön rovat alatt vannak fölveve.

g) A vásári és kövezeti vámpénztára.
Alapvagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 56590.92
Az 1878. év végével maradvány frt 27606.10
Az 1879. évi bevételek frt 27606.10
Az 1879. évi kiadások frt 27606.10
Pénztári maradvány 1879. év végével —

h) A községi iskolai pénztár.
Alapvagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 56590.92
Az 1878. év végével maradvány frt 27606.10
Az 1879. évi bevételek frt 27606.10
Az 1879. évi kiadások frt 27606.10
Pénztári maradvány 1879. év végével —

i) A városi kisdudóvái alap pénztára.
Alapvagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 56590.92
Az 1878. év végével maradvány frt 27606.10
Az 1879. évi bevételek frt 27606.10
Az 1879. évi kiadások frt 27606.10
Pénztári maradvány 1879. év végével —

j) A városi kisdudóvái alap pénztára.
Alapvagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 56590.92
Az 1878. év végével maradvány frt 27606.10
Az 1879. évi bevételek frt 27606.10
Az 1879. évi kiadások frt 27606.10
Pénztári maradvány 1879. év végével —

k) Az előbb gradnucizai, most községi iskolai építési alap pénztára.
Az alapvagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 56590.92
Az 1878. év végével maradvány frt 27606.10
Az 1879. évi bevételek frt 27606.10
Az 1879. évi kiadások frt 27606.10
Pénztári maradvány 1879. év végével —

l) A városi kisdudóvái alap pénztára.
Alapvagyonskövényekben az 1874. évben befejezett liquidationális iratok tanúsága szerint frt 56590.92
Az 1878. év végével maradvány frt 27606.10
Az 1879. évi bevételek frt 27606.10
Az 1879. évi kiadások frt 27606.10
Pénztári maradvány 1879. év végével —

D) Városi főgymnasiumi alap pénztára.
A főgymnasiumi alap, mely az 1878. év végével alapítványban és kötvényekben o. é. 9884 frt 7 kr lett, az 1879. év végével már 13028 frt 3 kr-ra szaporodott.

Az alap múlt évi gyarapodásánál említésre méltó tételek:

1. A nagy-becskerek-i takaré- és előleg-egylet újabb alapítványa 100 frt.
2. A torontáli takaré- és hitelbank alapítványa 1000 frt.
3. Dr. Schwarz Mihály, ügyvéd ur alapítványa 200 frt.
4. Dr. Plechl Szilárd, megyei főorvos ur alapítványa 100 frt.
5. Az 1878—79 iskolai év második felében befolyt tandíjak 264 frt.
6. A centenariumi ünnepély alkalmával rendezett hangverseny tiszta jövedelme o. é. 339 frt 2 kr.
7. A centenariumi ünnepély alkalmával rendezett táncvizsgálat tiszta jövedelme o. é. 119 frt 15 kr.
8. A centenariumi ünnepélyességek fényének emelésére Torontálmegyéből begyűlt s a kiadások fedezése után fennmaradt összeg 399 frt 51 kr.
9. Stagschmidt Pál, városi képviselő ur alapítványa 200 frt.
10. Az 1879—80. iskolai év első felében befolyt tandíjak 408 frt.

m) A városi színház építési alap pénztára.
1878. év végével az alap tett frt. 55.09
1879. évi szaporodás frt. 190.97
Az összeg 1879. év végével frt. 245.96
A mely összeg takarékpénztári könyvecske mellett a torontáli takaré- és hitelbanknál van gyűmölcsözőleg elhelyezve. (Folyt. köv.)

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Tör.-Beese, 1880. február 7.

Tisztelt szerkesztő úr!

Az újabb időben, miután az emberek általában — a meddő politikai küzdelmekbe belefáradtak, belecsmöröltek: a polgárok tevékenysége ismét a közvetlenebbül érdeklő, az anyagi és társadalmi viszonyokra kezd irányulni.

S ez jól is van így — s ezen szempontból akarok némely török-beesei dolgokat elmondani, amelyek a beesei körökön túl a megyében egyébütt is talán érdeklődést fognak kelteni.

Két intézmény van városunkban, mely a város lakosságát magában egyesíti, s mely városunk életében tevényez.

Az egyik a szabadelvű társaskör, a másik a jótékony nőegylet.

A szabadelvű társaskör magában egyesíti — a földműveseken kívül — a városnak majdnem összes férfi lakosságát, vagyis az ugynevezett intelligentiát, a gazdákat, kereskedőket s iparosokat — s ezáltal lényegesen különbözik pl. a becskerek-i kaszinótól, mely inkább exkluzív jelleggel látszik bírni.

Becsén ennek folytán, különösen a téli hónapokban az összes férfilakosság naponként érintkezik egymással, egymást megismeri, egymás iránt érdeklődik s egymásra hat, s ennek folytán a város polgárai közt az összetartozásnak, mondhatnám a kollegialitásnak egy bizonyos fok fejlődik ki, mely azt eredményezi, hogy olyankor mikor a várost érdeklő komoly eset merül föl — nem kell embereket keresni, mert önmagától kiáll a síkra a kör közönsége, s munkában s fáradságban testvériesen osztozva, a bajjal megküzdnek, mint ezt az árviz elleni sikeres védelem már ismétellen igazolta.

A dolog természetében fekszik, hogy ott, hol annyi különböző állásu egyén oly tömegesen érintkezik — a tagoknak száma 130-on fölül van — néha kellemetlen dolgok fordulnak elő: azonban a szenvedélyek által fölkorbácsolt hullámok csakhamar ismét elsimulnak a kör intézménye által, a hol a közvélemény azonnal a hibás ellen fordul s ötet magába szállásra kényszeríti, s ha súlyosabb esetekben a kör igazgatóságának közbelépésére volt szükség — az intő vagy feddő szózatot még hevesebb természetű egyének is hódolattal fogadják.

A körnek bevétele az elmúlt évben volt 890 frt 68 kr., kiadása 849 frt 11 kr., hátralékos kötelese 103 frt 11 kr., tartozás semmi, hanem igenis van értékes buforzata s 1658 kötetből álló könyvtára.

Mint követendő példát fölemlítendőnek tartom, hogy a városi összes tanitok a körnek tiszteletbeli tagjai, vagyis tagdíjat nem fizetnek, de azért a fizető rendes tagokkal egyenlőek.

A kör ismételve ugynevezett tea-estélyeket szokott rendezni, a melyeken a tagoknak családjai is — mintegy házi mulatságra megjelennek, és legalább eddig — majdnem költség nélkül háziisan jól mulattak.

Városunknak másik fontos intézménye a jótékony nőegylet Steingaszerné Ilka urnőnek elnöksége alatt. Ezen egyet, mely hirtalban talán most először említetik meg — évek óta zajtalanul nagyszerűen működik. A jótékonykodással való divalyszerű pompázás távol van tőle, de buzgóan kinyomozza az igazi nyomort és segít hathatóan, nemcsak pénzzel és adományokkal, hanem a nemes női szív sugalta vigasztalás és biztatással.

Ezen nőegyletet illeti meg a dicsőség, hogy egy külön leányiskolát kezdeményezett s hölgyeink lelkesítő szózatát a városi iskola-

szék és a városi képviselői igen hamar való-
sította is.
Azóta ama leányiskola hölgyeinek ki-
tűnő figyelmében részesül, s a múlt nyári
vizsgálatnál tapasztalván Létmányi Mária ta-
nitónőnek szép eredményeket elért buzgó-
ságát és képességét — elismerésének tanu-
ságául nevezett tanitónőt diszkótésú képes
Példő-kiadással tisztelte meg.
Kívánjuk iskolágyunk és inségeseink ér-
dekében, hogy tisztelt hölgyeink továbbra is
hasznos buzgalommal és tapintattal működjen-
ek az ő körükben.

Bega-Szt.-György, 1880. évi február 9-én.
Tekintetes szerkesztő úr!

A szomorú emlékü múlt évben uralgolt
elmoi csapások országosra előidézte inség
és nyomorúság közepette, valóban jól esik az
emberi szívnek ha a minden feltűnést szorgal-
massan kerülő és épen ez által, — nem mint
igen gyakran észlelhető túndokolni vágyó
gazdaság fitymálás, vagy előmerést hajhászó
nagyraagyvas szulté, hanem az igazi ember-
barati és nemeskeblű önzetlen jótékonytágot
gyakorló tettekről értesül habár jelen közlésem
a nemeslelkű jöttevő szerénységét, mivel minden
feltűnések ellensége érzékenyen találom
érteni — miadazon által a nyomor és rémes
éhhaltól menekült és biztosított nép sokasága
kítőre háláérzetéből — melyről magának
véletlen áutazásom alkalmával személyes meg-
győződést szereztem — inditva érzem magam
a csendben működő jöttevő maga körül vont
fátyolburkolatot szellettve nyilvánosság elé
hozni, miszerint a Rudnai Nikoltis báró család
az, mely mentő angyalként vigasztalja és
tettleg segíti Rudna község évek óta vízáradások
folytán inségre és nyomorba jutott község
lakosságát, — nem elég hogy a nemes báró
család a karácsonyi napokra a népek ösidők
óta megszokott üdvözítő születését ünnepelni
lehetőségessé tette, az által, hogy a községben
elemi szereket, két száz kalácsot, diót és több
éffélét szétosztva, ölvén szegény gyermekek
tőlőtől talpig felruházott, a roskadozó iskola
épület helyre állítja és bebutorza, hanem most
az elemi szerek kifogytával behaltott nélkülség
enyhítésére saját költségén népkonyhát állítván
fel, naponta 60 egység egészséges meleg táp-
ételekkel látatik el, — ily körülmények között
lehetetlen, miszerint az ég áldása a nemeslelkű
jöttevőt el ne árszza, és a háládatos nép
szemében ragyogó örm- és hálakönyv ő
méltóságai nemesi czimereiben a legtündökölő
örökké vakító fényvel sugárzó drágaköveket
ne képezzék, — sok ily hiúság mentes áldozat-
kész valódi nemeskeblű emberbarát elhagyott
házakban mint a tégkörben ismert és áldott
Rudnai báró Nikoltis család, és a jobb jövő
ugy ismét felvirágzás reménye keblünkben
újra felvirul.

Tekintetes szerkesztő urat jelen ezrek
kíváncsán tartalmazó soraim közlésére meg-
keresve, maradtam hazafiúi tisztelettel

Schiller Lipót,
m. bizotts. tag.

HIRHARANG.

* Személyi hír. Hertelendy József fő-
ispán ő méltósága a Bega-szabályozási ügy-
ben tett bécsi utjáról f. hó 10-én szerencsésen
varosunkba érkezett.

* Kinevezés. Főispán ő méltósága Dr.
Bucó Victor, a módosi kerületi orvost, To-
rontálmegyei tiszteletbeli főorvosává nevezte ki.

* A hamisított boroknak megvizs-
gálására Torontálmegye területén, a mint
örmel értesültünk, Szathmári Ákos főgymn.
tanárt neveztek ki; ennél helyesebb választást
nem is lehetett tenni, mert Szathmári tanár úr
a spectroscop, mely ilyen természetű kér-
déseket helyes eldöntésben nélkülözhetlen, már
évek óta kezeli.

* Eljegyzés. Verscsay Gyula képzett
törvényszéki jegyzőnk a napokban jegyezte el
Nagy-Kikindaról Fanny Emília kisasszonyt.

* Hymen. Szabó Sándor, kataszteri
becslőbiztos eljegyezte Riedl Ilona kisasszonyt
Felső-Bányáról.

* Hiba igazítás. Múlt számunk „Hir-
harang“ rovatában e helyett: Müller Lajos
Török-Becse egyik legképzettebb ügy-
védje, hibásan „legképzettebb“ tételt, mit
ezennel helyre igazítunk.

* Casinó. A helybeli casinótársulat
1880. évi február hó 21-én esti 8 órákor saját
helyiségében táncvizsgát rendez, melynek
tiszta jövedelme a társaság nagy termékek
parquetirozására fordítandó fog. — A belépti
díj személyenként 1 frt, több mint két tagból
álló család részére 3 frtban állapított meg,
felülvezetők a czélra való tekintettel közönséggel
fogadtatván. — A rendező bizottság külön
meghívókat nem bocsát ki, hanem a tánc-
vizsgalomban való részvételt aláírások útján
biztosítja, mi czélból a rendezőség minden
egy tagját és pedig Bielek Antal, Frauenhoffer
honv. főhadnagy, Horyáth es. kir. hadnagy,
Gesztessy Ákos, Kéler Ákos, Dr. Mangold Samu,
Dr. Noa József, Rónay Jenő és Szavits Ivan
urakat aláírási ívvel ellátva aláírások elfoga-
dására feljogosította, azonkívül pedig intéz-
kedett, hogy a casino helyiségében aláírások
a nap egész folyamában elfogadhatassanak. —
A bizottságnak már eddig kifejtett működése
reményelünk enged, hogy ezen táncvizsga
a jelen évad legkedélyesebb és legsikerültebbjei
közé sorakozni fog.

* Beseda. A szombat f. évi február
hó 14-én a helybeli színházban a szerb dalárda
által rendezendő táncvizsgalomban egybekötött
hangverseny műsorozata a következő: 1.) Haj-
Jenő D.-től férfiak éneklő a dalárda. —

2.) „Fantasie Opus 15“ Schubertől zongorán
előadja Tanazevits A. úrhölgy. — 3.) a) „La
Folletta“ Marchese S. G.-től, b) „Guslar“ Ceh
Józseftől dalok éneklő Kokits Matild úrnő. —
4.) a.) „Das Lied an den Abendstern“ Tann-
häuser operából, b) „Miserere“ Troubadour
operából zongora és harmoniumon előadja
Tanazevits A. úrhölgy és Kokits J. úr. —
5.) „U boj“ férfiak Zajc Ivántól éneklő a
dalárda. — 6.) „Rigoletto“ Paraphrase de
Concert par François Lisztől zongorán előadja
Petrovits J. úr. — 7.) „Mucenica“ a vértanu
költemény szaválja Petrovits Linka úrhölgy. —
8.) „Primorski napjevi“ tengerparti népdalok
Lzicsártól férfiak éneklő a dalárda. — Ez
után következik a tánc, mely a jegyek tömeges
eladását tekintve igen népes és fényesnek
ígérkezik.

* Táncvizsga. A múlt lapunkban
közölt és a helybeli sakkegylet által rendezendő
bál f. évi mártius hó 7-én fog megtartatni.

* Tűz. Folyó hó 8-án reggeli 6 órákor
Quiriny építőmester vöröslő-utcai rozszant háza
leégett. A tűz állítólag akként tamadt, hogy
a kemény lyukjain szikra pattant a nádfedélbe,
mely egy perc alatt az egész várost rémü-
letesen megvilágította. A szegény lakók alig
menthettek meg életüket; egy szárcsai inas a
korhadt gerendáktól leuettve, benn is égett.
A mi bufort megmenthettek, azt valami jöszivü
szomszéd ur hazából, hova a sietésben az
eresz alá rakták, kidobatta az utcára. — Ily
esetek után valóban megfoghatatlan, hogy van-
nak házi urak, kik még most is agyon szidják
az új építési szabályokat és azok szerzőit. —
Pedig hát csak becsesebb egy emberélet, mint
az afféle haszonra épített indiánkaliba!

* Utánzásra méltó. Botka Márta,
kedves és felejtetlen barátunk Botka Géza,
I. aljegyző és tiszt. főjegyző özvegye a hely-
beli dalárda alapjának, melynek tagjai a bold-
ogult temetése alkalmával közreműködtek,
20 frtot ajánlkozott, miért is néki a dalárda
névben köszönetet mondunk.

* Figyelemre méltó. Városunk egyik
legszebb és legfrequentáltabb utcája a volt
„Kigyóulca“ jelenleg „Árpáduca“ elején,
különösen pedig a „Freischütz“ nevű korcsma,
mint szinte annak szomszédságában levő házak
előtt a piszok és ártalmas bűz napról napra
növekszik olyannyira, hogy ez, eltekintve
a közegészségügyi szempontból, az utat teljesen
elzárja és a közlekedést megakadályozza, mivel
a háztulajdonosok az udvarukból a sok jeget
és havat — rendellenesen — az utcára vitik.
Ezen akadály mielőbbi elhárítására a hatóságot
felszólítjuk.

* Megváltás. Tudvalevőleg a volt ki-
kündi kerület 10 községe réti földjeinek bir-
tokosaiból a pénzügyminiszter meghagyása
folytán alakult egy 44 tagból álló bizottság,
melynek feladata, a réti földek megváltásában
az alkudozókat vezetni. A bizottság mindjárt
alakulása után egy 7 tagból álló szűkebb bi-
zottságot választott kebeléből, melynek ügy-
védjeül Dr. Gödl budapesti ügyvédet kérték
fel. Múlt őszkor a kormány a temesvári ka-
taszteri kerület igazgatóját Bethlen József
gróftól nevezte ki ez ügyben kormánybiztosnak,
ki Trifunácz Maden kikündi ügyvédet mint a
szűkebbkörű bizottság elnökét ez állásban
megerősítvén, kijelenté, hogy a pénzügy-
miniszter a réti földek kizárólagos tulajdonjogát
a méltányosság mérteke szerint megállapított
összegért hajlandó az eddigi birtokosokra át-
ruházni. Együttal felszólította a bizottságot, hogy
az 123 ezer hold után járó átlagos megváltá-
si összeg helyett mennyit hajlandó holdjárt
fizetni. Trifunácz Maden e kérdés után ösz-
szehívta a 7-es bizottságot, melynek tanács-
kozásában Dr. Gödl ügyvéd is részt vett. Az
érdekeltekre nézve oly fontos tárgyalásban a
fő- és mellékpontok figyelmébe vételével e
kérdésre nézve a következőket terjesztik a
44-es bizottság elé: A kormány újabb áll-
léspontját e fenforgó ügyben olyan megköze-
ledésnek tekintik, mely a réti földek bir-
tokosainak lehetővé teszi, hogy a kölcsönös
méltányossági és jogi elvnel fogva valamely
megváltási módot megválasszanak. —
Ennélfogva a volt kikündi kerület 10 községe
réti földjeit az 1854. ideiglenes kataszteri
alapon a meghatározott minőség szerint hat
osztályba sorozza. A bizottság tehát holdan-
ként az első osztályú földért 40 frt, a 2-od
oszt. 36 frt, a 3. oszt. 30 frt, a 4. oszt.
26 frt, az 5. oszt. 22 frt, a 6. oszt. 18 frtot
ad, a parlagon heverő terméketlen földek
pedig a megváltástól mentesek. A megváltási
összeg e szerint 2.500.000 frtra rug. A birto-
kosok a rájuk eső megváltást később meg-
határozandó részletekben fizetik, esetleg vala-
mely pénzintézettel a kormány közvetítésével
hitelműveletbe bocsátkoznak, vagy közvetlenül
magával a kormánnyal lépnek pénzügyi mű-
veletbe.

* A módosi bálhoz. Lebánovich István
úrtól a következő sorokat vettük: Tisztelt
szerkesztő úr! Becses lapjának utolsó számá-
ban megjelent bálterjesztésnek kapcsán a fel-
írók névsorát következőkben közlöm: Brons
Gyula 2 frt, ifj. Dániel Pál 7 frt, Dániel János
2 frt, Dániel József 1 frt, Dániel László 2 frt,
Deutsch Hermann 1 frt, Deutsch Lipót 1 frt,
Fekete Zsigmond 1 frt, Fendler Károly 2 frt,
ifj. Gyertyánffy János 47 frt, Kéler Elek 2 frt,
Kozma Imre 2 frt, Kubicska Hugo 1 frt, Le-
bánovich István 2 frt, Milutinovits Sándor 2 frt,
baró Ncolics Feodor 10 frt, Poroszkay Béla
2 frt, Rupic József 4 frt, Staats György 2 frt,
Várkonyi József 4 frt és Zsirus József 2 frt.
— Egyben említtelnél nem hagyhatom, hogy
a jelen volt diszes hölgykoszorúnak multkori
elősorolásából kimaradtak Gyertyánffy Camilla
ő nagysága és Bertl Gizella úrhölgy.

* Tíz év eredménye. A „Délmagyar-
országi tanító-egylet közlönye“ több érdekes
adatot közöl azon előhaladásról, melyet a ma-
gyarországi tíz év alatt (1869—1879) Temes-
vártól tett. Tíz évvel ezelőtt csak egy magyar
tanítvány iskola volt Temesvárt az ottani
magyar utcában. A magyar nyelv akkor a
többi tanítványoknak csak 3. és 4. osztály-
ban tanított mint tantargy Dallos tankönyve
után. Most valamennyi osztályban magyar a
tanítvány. Hasonló eredmény mutatkozik a város
körül helységek iskoláiban is. — A magyar
nyelv ma már 73 német, 5 bolgár, 6 lot, 5
cseh, 72 oláh és 23 rác, tehát összesen 186
iskolában tanítatik. A délmagyarországi taní-
tó-egyletben, hol nehány évvel ezelőtt még
alig lehetett magyar szót hallani, ma már al-
talanos a magyar nyelv, s az egylet közlönye
is magyar nyelven jelenik meg.

* Gazdatisztek gyűlése. A fővárosban
gazdatisztek és erdészek gyűltek össze, hogy
társulás és tömörülés által saját erejükből
kölsönös segély- és nyugdíjintézetet alapítsa-
nak. Ez azonban nemcsak magany, hanem
közgyi is. Magyarország földművelő ország,
melynek földbirtoka, sorsa a gazdatisztek és
erdészek kezébe van letéve. Minél értelme-
sebbek, minél buzgóbbak ezek, annál inkább
emelkedik hazánk jölete és versenyképességünk
a külfölddel. Okszerű gazdalkodás menti meg
hazánkat jelenlegi mezőgazdasági válságából
és biztosítja sok ezernek existenciáját; annál
inkább kell csodálkozunk, hogy epen vidé-
künkön, mely egyedül mezőgazdaságból él,
senki sem ment fel a fővárosba. Ezen indif-
ferentismus tesz bennünket majd tönkre.

* Nekrológ. Zombolya községe érzé-
keny veszteséget szenvedett. Derék polgarai-
nak egyike, Teibisz György, f. hó 3-án, eleve
51. évében, rövid betegség után elhunyt. A
boldogult a 48. szabadságharcban honvéd-
hadnagy volt, ennek lezajlása után kereskedő
lett, mint ilyen tevékeny részt vett községe
ügyeiben, nevezetesen a polgári iskola alapí-
tásában. Temetésén az egész község intelli-
gentiája vett részt, Csekonics Andras gróf
gyönyörű koszorút tettetett koporsójára. Öz-
vegye és 3 árva fia iratja. Nyugodjék békevel!

* Szép vigasztalás. Mokrinsból írják,
hogy az ottani tanítók csak hosszú könyörgés
után kapják meg fizetésüket. Ebben a hónap-
ban azonban egyszerűen száraz szavakkal fi-
zette ki őket a falu böcs birája, azt mondván:
„A pénztárban nincs pénz, a takarékpénztár-
ból nem veszek fel. Ha nem tetszik, hát te-
gyetek róla.“ Ezért a salomoni böcs ítéletet való-
ban megérdemelné, hogy tüstént elcsapják
— oda, a vad emberek közé.

* Mauthner Ödön budapesti magkeres-
kedőnek főrajgyezéke, mely a legterjedel-
mesebbek egyike és melyet 230 magyarosó
csinos ábra díszít, megjelent, és kívánatra
mindenkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.
E magület jó híre nem új előttünk reg
ismerjük már kiváló magvairól és szilár
lelküismeretes eljárását; nem is csodáljuk tehát
ha nem csak az ausztriai-magyarországi gazda
körök teljes bizalmát bírja, hanem már kül-
földön is oly jó hírnek örvend, mely a hazai
kereskedelemnek diszere válik, minélfogva ezen
magkereskedést a közlegő évad alkalmából
legmelegebben ajánljhatjuk.

* Öngyilkosság. Folyó hó 8-án éjfel
után 1 órákor Buranyi Dezső dantovai Bac-
s-Bodrogh megyei illetőségű helyben állomásozó
penzügyőr saját löfögyverével magát megöltte
s ezután szemléseztetve, a ki a 4-ik szobában
lakott, bement s jelenté neki, hogy ő szíven
lőtte magát; a megölt jelentés után vissza-
ment saját szobájába, hol dacára a rögtöni
orvosi segélynek éjfel után 2 órákor meghalt.
— Az öngyilkosság oka szerelmi viszony s
ezzel egybekötött könnyelmű adósságcsinálás.

* Új lap. Mudrony Soma országgyűlési
képviseletől ahal az országos magyar iparegye-
sület megbízásából szerkesztett „Magyar Ipar“
3 első száma megjelenvén, köteletségünknek
tartjuk e lapot, mely mind tartalom, mind ki-
állítás tekintetében bátran sorakozhatik a ha-
sonló czélú legjobb külföldi lapok mellé, azok
nagy figyelmébe ajánlani, kik a hazai ipar eme-
lését nemzeti feladatuknak tartják és az iparos
osztály minden rétegeiben az előmenetle
vezető utat egyengelik és kijelölik. De külö-
nösen nem eléggé ajánljhatjuk iparosainknak,
kik bizony okosabban cselekednek, ha a mé-
regdrága „Arbeiter Wochenchronik“, a zsa-
rolásra és erkölcsizásra czélzó budapesti
illusztrált zuglapok helyett efféle lapot járatnak,
melyből legalább megtanulhatják azt, mit már
a külföldi inas is tud. Az efféle socialista egye-
sületekkel nem sokra mennek, mert ezekre
csak fizetni kell, s ha a szegény iparos nyo-
morúságában meghal, legfeljebb testületileg
vesznek részt temetésén tagtársai. A pénzt
pedig egy pár éhenkórász elnök költi el. Min-
denki segítsen magán, a hogy tud; iparkod-
jék, versenyezzen s nem lesz panaszra ok.
Természetesen tanulni is kell. Erre szolgál a
nevezett lap, mely a nagyobb elterjedés tek-
intetéből egész évre 3 frt, félve 1 frt 50 kr.,
negyedévre 80 kr.

TÁVIRAT.

Budapest, február 12.

Tegnap este a „Hungaria“ nagy termé-
ben a gazdatisztek nyugdíj-segélyegylet
alakulására a fővárosba érkezett több száz
gazdatiszt szép lakomára gyűlt össze;
a ma tartott alakuló közgyűlés sikeres
lefolysa egyedül gróf Lónyay Menyhért
tapintatos elnöklésének köszönhető. —

Elnöknek választott Bujanovits Sándor,
alelnöknek gróf Lónyay Béla, 20 fővárosi,
25 vidéki választmányi tag; 25 később
választatik. Az ülés holnap fejeztetik be.
Bánságból hiányzott a részvét, meggyök-
ből ketten voltak jelen, feltűnik ridegsége
vidéküknek a közgazdasági ügyek iránt.
Sem gazdasági congressuson, sem en-
quetten nincs képviselve, nincs gazdasági
egyesülete. Kívánatos, hogy tespedésből
felbredjen s az általános közgazdasági
mozgalmakhoz hozzájáruljon.

Közgazdaság.

A nmts. belügyminiszter úr rendelete folytán a
hamisított borok rendőrileg vizsgáltak meg. E ren-
delet fogantatása körül azonban nem lehet eléggé
vigyázatosan járni el, mert a bírói ítéletek alapját
nem képezhetik olyan vizsgálódások eredményei, me-
lyekben a „vagy-vagy“ kifejezés játsza a főszerepet.
A borkal ilyen irányú vizsgálójának nem csupán arra
kell feleletet adni, hogy a bor fuchsinnal van-e festve,
hanem határozottan ki kell mutatnia azon anyagot,
mely a bor festéséhez használtatott, mert a fuchsinn
egyedül áll azon az egészségre nézve ártalmas anyagok
sorában, melyek piros bor hamisítására használtak.
A borfestéshez használt anyagok közül egynemelyik
mint pl. cseresznye, mályva, fagyal, lakmus stb. nem
ártalmas, de az általuk létrehozott szín nem tartós,
s ez okból alkalmaznak aztán az egészségre káros be-
folyást gyakoroló de tartós színt létesítő anyagokat,
milyen a berzen (Fernambuck), carmin, fuchsinn, (Ros-
anilin), áfonya, hamatoxilin, hamatin stb.

Ezen anyagok felismerése nem épen könnyű, s
ennélfogva kétszeres elővigyázatot ajánlunk azoknak,
kiknek vizsgálata bírói ítélet alapját kell hogy képezze
s nem elégedhetünk meg oly forma vizsgálódásokkal,
melyek az ártalmatlan a vörösrépa és a mérges fuch-
sinnal való hamisítást megkülönböztetni nem képesek.*
Szükséges tehát egy a közegészségügy mint a bortulaj-
donosok érdekében, hogy a borvizsgálat jelentése ki-
merítő és szigorúan indokolt legyen ugyanarra, hogy
az ennek alapján hozott ítélet ellen való fellebbezés
alkalmával kellő fölvilágosítással s kellő támaszponttal
szolgálhatson.

A borok hamisítása, illetőleg azoknak mérges
anyagokkal való festése ellen vajudni, napjainkban ma-
niává lett, s e közben elfeledjük, hogy a legtöbb
Schnaps, Liqueur stb. hasonló módon nyeri színét. —
Kívánatos volna tehát ezeket is bevonnai a vizsgálás
körébe, hogy a kizűzött ezelt, a közegészség megóva-
sát, annál tökéletesebben közelíthessük meg.

A mi a rendelet végrehajtását illeti, azt minél
szigorubbann óhajtandó, de minden mellékes tekintetek
nélkül, mert ezek a kizűzött ezeltől messze térítene-
nek el.
Egy önzetlen borívó.

**A torontálmegyei takaré- és hitelbank
1880. január havi forgalom-kimutatása.**

I. Takarékpénztári betételek.	
Állása 1879. évi december végével	ft. 456706.54
Betételek január hóban	9093.16
Összesen	ft. 465799.70
Visszafizetések január hóban	ft. 27720.24
Állása január végével	ft. 438079.46

II. Betéti levelek.	
Állása 1879. decz. végével	ft. 26900.—
Betételek január hóban	ft. 5000.—
Állása január végével	ft. 31900.—

III. Folyó számlai üzlet.	
Tevőleges egyenleg 1879. decz. végével	ft. 20010.74
Kiadások január hóban	320.15
Összesen	ft. 20330.89
Bevételezett január hóban	ft. 7504.08
Tevőleges egyenleg január végével	ft. 12826.81

IV. Leszámitólati üzlet.	
a) Bankváltók.	
A tereza állása 1879. decz. végével	ft. 470359.58
Leszámitoltott január hóban	ft. 155272.44
Összesen	ft. 625632.02
Visszaizettett január hóban	ft. 127837.86
A tereza állása január végével	ft. 497794.16

b) Hitelügyleti váltók.	
A tereza állása 1879. decz. végével	ft. 15112.—
Állása változatlanul január hó végével	

V. Előlegezek.	
a) Értékpapirokra.	
Állása 1879. d. cz. végével	ft. 9848.50
Kiadott előlegek január hóban	ft. 345.—
Összesen	ft. 10193.50
Visszaizettett előlegek január hóban	ft. 242.—
Állása január végével	ft. 9951.50

b) Zálogokra.	
Állása 1879. decz. végével	ft. 9153.25
Kiadott kölcsönök január hóban	ft. 529.—
Összesen	ft. 9682.25
Visszaizettett kölcsönök január hóban	ft. 158.—
Állása január végével	ft. 9524.25

c) Ingatlanokra.	
Állása 1879. decz. végével	ft. 20644.41
Visszaizettett január hóban	ft. 51.81
Állása január végével	ft. 20592.60

VI. Pénz-forgalom.	
Készpénzegenleg 1879. decz. végével	ft. 19796.67
Bevételek január hóban	ft. 178497.80
Összesen	ft. 198294.47
Kiadott január hóban	ft. 188025.20
Állása január végével	ft. 10269.27

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszéknel folyó évi
február hó 7. és 11-én tartott nyilvános ülésben követ-
kező perek adatai elő:

Előadó: Stankovits György, kir. tszvéki bíró.
7448. sz. 1879. — Bancsak Berkovich Mária felperes-
nőnek, Berkovich István alperes ellen 400 ft. tőke
és jár. iránti pere.
3980. sz. p. 1879. — Dimitrievits Dániel felperesnek,
Nedelykovits férj. Abel Ljubica és társa alperesek
ellen 500 ft. tőke és jár. iránti pere.
6198. sz. p. 1879. — Fromm János felperesnek, Fromm
Zsuzsanna és társa alperesek ellen ingatlan tulajdon-
joga iránti pere.

*) Lásd a „Torontál“ 6-ik számának közgazdasági
rovatát.

9841. sz. k. i. 1879. **Hirdetmény.** (21—21)

A kereseti adó III. osztályába tartozó adókötelesek, nevezetesen ügyvédek, orvosok, kereskedők, gyártulajdonosok, korcsmárosok s mindazon iparosok, kik iparukat segédekkel üzik, továbbá mindazok, kik a kereseti adó IV. osztályába esnek és fix fizetéssel bírnak, végre a tőkeamat és járadék adó valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek ezennel felhivatnak, miszerint a jelen hirdetmény keltétől számított 14 nap alatt, vallomási ivaik kitöltése céljából, az e városi számvevőségénél annál bizonyosabban megjelenni el ne mulasszák, mert ellenkező esetben ezen határidő eltelte után a törvény értelmében eljárás fog követetni.

A polgármesteri hivataltól Nagy-Becskereken, 1880. évi február 7-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

1243. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (28—11)

Az 1871. évi XVIII. t. cz. 103-ban foglalt rendelkezéshez képest és a városi képviselő testületnek 1879. évi április 9-én 36. sz. a. kelt határozata alapján ezennel közhírré tételük, miszerint Lucsics Miklós helybeli lakosnak ajánlata, a Boga partra nyúló s a város község tulajdonát képező üres ház helynek megvétele tárgyában, illetőleg az ezen üres ház hely eladása iránti képviselő testületi tárgyalás, a f. évi február havi városi képviselő testületi rendes közgyűlésén fog tanácskozás tárgyává tételni.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi február 1-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

15448. sz. ex 1879. **Árlejtési hirdetmény.** (15—33)

A Hajdusácz-Györgyház között a megyei uton levő boltosított téglá átérés meghosszabbításának biztosítása végett árlejtés az alispáni hivatal helyiségében 1880. évi február 16-án délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség összeg 258 ft. 1 kr. Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel, valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapírokból) az árlejtést megelőző nap az az február 15-én délelőtti 12 óráig ide nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árlejtés számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerevényeket sat. teljesen ismeri, és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbe viendő téglá átérés meghosszabbítási munkálatok előméréte, s költségvetése általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi január 26-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

15766. sz. ex 1879. **Árlejtési hirdetmény.** (16—33)

A zichyfalvi község alatti roskadozó karban levő Rojga fahidnak helyreállításának biztosítása végett árlejtés az alispáni hivatal helyiségében 1880. évi február 16-án délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 1662 ft. 41 kr.; vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikkal szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel, valamint szintén 5% bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapírokból) az árlejtést megelőző nap az az február 15-én délelőtti 12 óráig ide nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árlejtés számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit az építési feltételeket és műszerevényeket sat. teljesen ismeri, és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbe viendő fahidnak helyreállítási munkálatok előméréte s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi január 26-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

8771. sz. 1879. tkv. **Árverési hirdetmény.** (27—31)

A módosi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételük, hogy Sinkay János n.-becskereki végrehajtónak, Novákovits Ferencz jelenleg alibunári lakos végrehajtást szenvedő ellen 2000 ft. tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében, a h.-neuzinai 430. tjkönyvben 47. s.-szám ház, 1 hold 1561 □-ól ház hely a rajta levő 1500 fra becsült lakház, 2 istálló s egy kocsi szin 300 ft. értékben, kerítés, kapu, kut, 120 db. gyümölcsfa, 800 db. szőlőtőke 800 ft. becsértékben mint a lakház tartozékai s ugyanezen tjkönyvben 4344/c., 4383/c., 4393/c., 4403/a., 4597/c., 4604/c., 4633/b., 4756/b., 4827/b. részl.-sz. alatt külsőség, s A. 11. s.-sz. alatt 1200 □-ól szőlő 4355 ft. így összesen 6305 fra becsült ingatlanai az 1880. évi márczius 22-ik napján, délelőtti 9 órakor mint első, és április 22-ik napján délelőtti 9 órakor mint második határidőben, Horvát-Neuzina községében tartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladni fog, ugy mint:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kített becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött bírtok nem fog eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-ját készpénzben, takarékpénztári könyvben, vagy árfolyam alatt álló államkötvényben a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig: az első harmadrészt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, a második harmadrészt ugyanazon naptól számított 3 hónap alatt

a harmadik harmadrészt ugyanazon naptól számított 4 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a bírtokbalépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál előre kieszközölt utalvány alapján a módosi kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a bírtokbalépés napjával tűzkar ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan bírtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-szor. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szer. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek felek bármelyikének kérelmére a perdris. 459. §. értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni, vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnek, hogy e részben kereseteiket a hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolják, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólítanak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladási jelentésbe, ellenkező esetben Zsiros József módosi ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt Módoson a királyi járásbíró telekkönyvi hatóságánál 1880. évi január 8-ik napján.

Árverési hirdetmény. (30—11)

Csődületi választmány határozata folytán, Kokits János csődítömögéhez tartozó s a fűtőházán Stagelschmidt Pál úr hazában létező bolthelységben elhelyezett, 3148 ft. 88 kr-ra felbecsült árucikknek s egyébek elárverezése f. é. február 16-án esetleg következő napja, különösen február 20-án a következő napjai oly megjegyzéssel tüzetnek ki, hogy az árverések mindenkor d. e. 9 órakor kezdetüket veendő.

Szávits István,
ügyvéd, mint csődítömögondnok.

567. sz. ex 1880. **Csődhirdetmény.** (20—32)

L. Sztojanovits nagy-becskereki bejegyzett kereskedő ellen saját kérelmére a csődület elrendeltetvén, felhivatnak mindazok, kik vagyombukott ellen bármilyen követelésekkel vagy igényekkel bírnak, miszerint ebbeli a szükséges bizonyítványokkal felszerelt csőd vagy igénykereseteiket illetőleg bejelentéseiket a mai naptól számított 1880. évi márczius 15-ik napjáig terjedő záros határidő alatt annál bizonyosabban nyújtsák be, mert különben a később benyújtott keresetek vagy bejelentéseknek hely adatni nem fog.

Együttel közhírré tételük, hogy perügyletül Schwarz Mihály helybeli ügyvéd, ideiglenes tömeggondnokul pedig Mattanovich Formos kinevezetett.

Az 1840. évi XXII. t. cz. 51. §-ban érintett intézkedések megtétele végett a csődítelvezők 1880. évi márczius 16-ik napjának, délelőtti 9 órájára ezen kir. törvényszék pertárába meghivatnak.

Kelt a nagy-becskereki kir. törvényszék mint csődítomögondnok, 1880. évi február 2-án tartott üléséből.

Hoszsú György,
kir. íszéki elnök helyett.

3051. sz. **Pályázat.** (17—33)

Hangyási Máttyás, volt bókai körorvosnak elhunytá által üresedésbe jött körorvosi, majd a körszülésznői állomás betöltésére a pályázat kiíratik.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144., illetve 147-ik szakaszaihoz képest ezen állomásoknak választás útján leendő betöltésére jövő február 22-én, délelőtti 10 és 11 órakor, a szerb-bókai községhez fognak eszközöltetni.

A rendszeresített körorvosi fizetés évi 500 ft., és a körszülésznői 90 ft. o. é., s a megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak végül a pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig alulírott nál nyújtsák be.

Módoson, 1880. évi január 16-án.

Lebánovich István,
szolgabíró.

6971. sz. 1879. **Pályázat.** (24—31)

Tarras községében a szülésznői állomás, mellyel o. é. 144 frnyi évi fizetés és a községi képviselő testülete által megállapított látogatási díjak egybe vannak kötve, üresedésben lévén, ezen bába állomás választás útján leendő betöltésére a pályázat ezennel kiíratik, és a választás nevezett községben 1880. évi február 22-ik napjának d. e. 11 órájára ezennel kitűzetik.

Mi azzal közzétételük, hogy ezen állomásra pályázni szándékozó okleveles, vagy képesítettnek nyilvánított bábák az 1871. évi XVIII. t. cz. és 1876. évi XIV. t. cz. 49. §-a értelmében kellően felszerelendő folyamodványait a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál nyújtsák be.

Kelt Török-Becsén, 1880. évi január 28-án.

Urbán Andor,
szolgabíró.

Pályázati hirdetés. (29—21)

A nagy-becskereki casino-társulatnál megüresedett casinosi állomásra, mellyel a társulati épületben lévő korcsmai helyiség (csapszék) étterem, konyha és lakosztály ingyenes élvezete van összekötve és azon kötelezettséggel jár, hogy a társulati tagok és vendégek számára a casinós jó konyhat (ételeket) és italokat köteles folyton tartani és kiszolgáltatni, ezennel pályázat nyújtatik.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy 100 o. é. ft. bánatpénz mint ovadék összeggel ellátott írásbeli ajánlataikat, Kulifay Lajos Nagy-Becskerek városi polgármester, mint társulati igazgató urnál, 1880. évi márczius 15-ig nyújtsák be.

Urbán Andor,
szolgabíró.

A szerződési tervezet a fentnevezett társulati igazgató urnál naponta reggeli 10 óratól fel 12-ig megtekinthető és másolathoz kivethető.

Nagy-Becskerek, 1880. évi február 9-én.

Az igazgatóság megbízása folytán:

Rónay Jenő,
társ. jegyző.

220. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (25—31)

Az üresedésbe jött nagy-jécsai községorvosi állomás betöltése végett a pályázat ezennel kiíratik, ezen állomással 500 ft. évi fizetés és a községi irodában megtekinthető díjjak vannak összekötve, pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint törvényszabta módon felszerelt folyamodványukat f. é. február végéig ezen szolgabírósnak benyújtsák.

Csenyén, 1880. évi január 23-án.

Dellimanics Imre,
szolgabíró.

5547. sz. k. i. **Pályázat.** (26—31)

A Vizesda és Constantia községében külön-külön 90 ft. évi javadalmazással rendszeresített szülésznői állomásoknak az 1876. évi XIV. t. cz. 157. §-a értelmében választás útján leendő betöltésére a határidő és pedig a Vizesda nézve f. é. márczius 3-ik napjának, reggeli 10 órája Vizesda községi házában, a Constantia nézve ugyanaz nap délutáni 2 órája Constantia községi község-házán ezennel kitűzetik.

Felhivatnak mindazon szülésznők, kik ez állomásokra pályázni óhajtanak, hogy a fentírt t. cz. értelmében felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig nálam benyújtsák.

Zombolyán, 1880. évi február 7-én.

Belicska Beni,
szolgabíró.

Meghívás.

A „nagy-becskereki casino társulatnak“ 1880. évi február hó 22-én délelőtti 10 órakor, a társulat helyiségeiben tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Számvizsgálók jelentése, az 1879. évi számadások felett.
2. Az 1880. évi költségvetés megállapítása.
3. A társulati helyiségek berendezését és a társulat belügyeinek rendezését célozó és egyéb választmányi ülési határozatok kihirdetése.
4. Az alapszabályok megváltoztatása.
5. Netaláni indítványok.

Nagy-Becskereken 1880. évi február hó 1-én.

A választmányi ülés megbízásából:

Rónay Jenő,
társulati jegyző.

(22—11)

Hirdetés. (23—11)

A „nagy-becskereki casino-társulat“ tulajdonát képező régi hírlapoknak mintegy három mázsányi papirosa és egyéb avult tárgyak egészben vagy részletenként folyó évi február hó 19-én, délutáni 2 órakor nyilvános árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek vagy ígérőknek eladatni fognak.

Miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az elárverezendő tárgyakat az árverés előtt megtekinthetik.

Nagy-Becskereken, 1880. évi február hó 1-én.

Az igazgatóság megbízásából:

Rónay Jenő,
jegyző.

Keresztury Sándor,
pénztárnok.

Dr. HANDLER MÓR,
orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker **biztosítása** mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, u. m.: az **ingerlékeny gyengeséget**, az **ondófolysást**, különösen a **tehetetlenséget** (elgyengült férfierőt),

2) **hugycsőfolyásokat** (még idülteteket is), a **nemzörészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendű bujakört** minden alakjaiban és elcsúszásaiban;

3) **hugycsőszűköléseket**;

4) friss s idült nyákfolyásokat **nőknel**, az ugynevezett **fehérfolysást**, és az onnan eredő **magtalanságot**;

5) **bőrkiütéseket**;

6) a **hugyhólyag betegségeit** és minden **nemű vizelesi nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtti 10 óratól 1-ig, délután 3 óratól 5-ig, és estve 7 óratól 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó-és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)
6 óra alatt kibajlatik. (7—6)